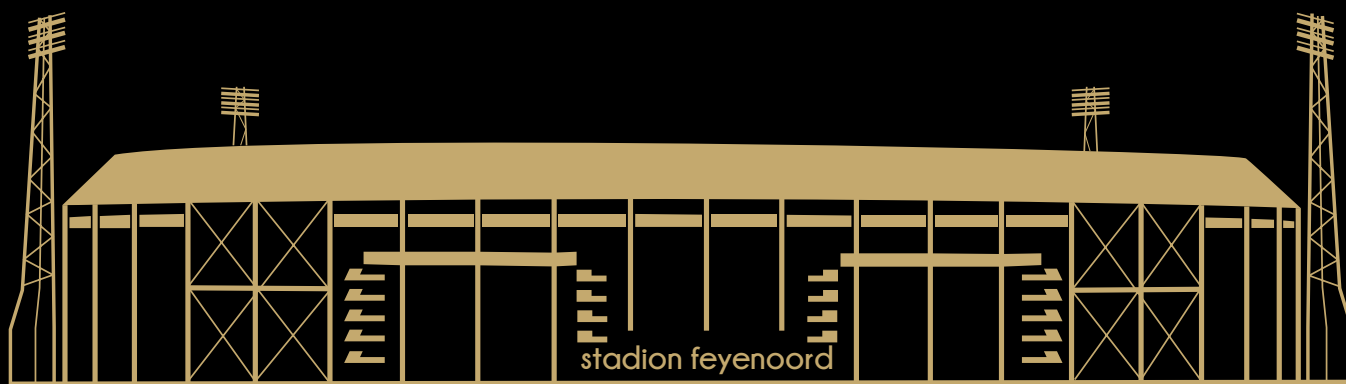

DIT IS

DE KUIP

ICOON AAN DE MAAS

INHOUD

1. Onze Kuip 9

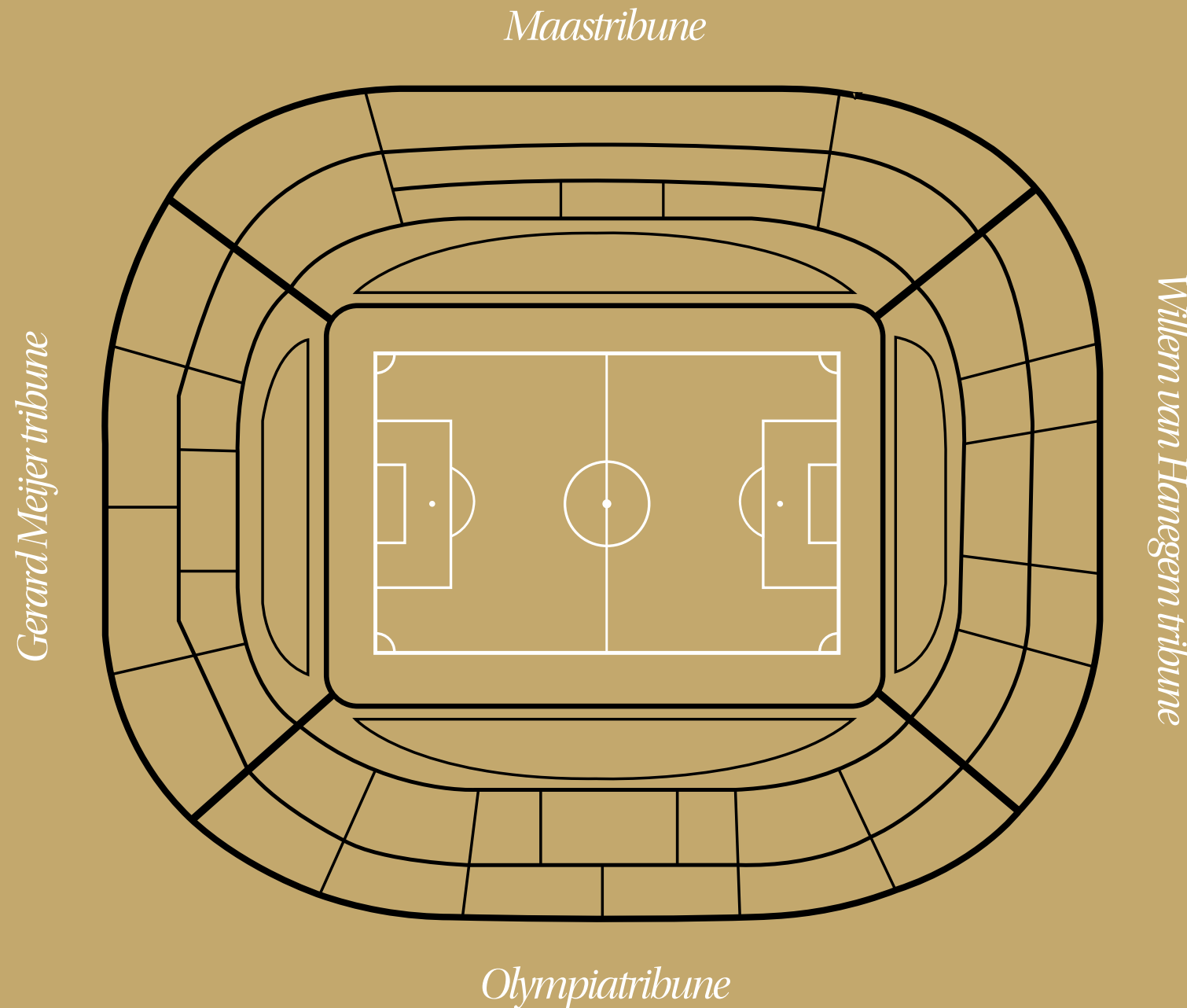
Dit is De Kuip	10
Stadionbouwers	14
Stadionnaam	19

2. Ga je mee naar het stadion 21

Onderweg naar De Kuip	22
Voorplein	32
Supporterstunnel	38
Stadionletters	43

3. Naar de ploeg van rood en wit 49

Toegangspoorten	50
Buitentrappen	59
Staalconstructie	66
Olympiatribune	72
Maastribune	74
Gerard Meijer tribune	76
Willem van Hanegem tribune	78

4. Je zoekt een plaatsje in de zon 83

Parterre	84
Skyboxen & Business seats	94
Vak S	102
Uitvak	109
Perstribune	112
Controlekamer	117
Kuipdieren	120

5. Kijk ze komen op het veld 125

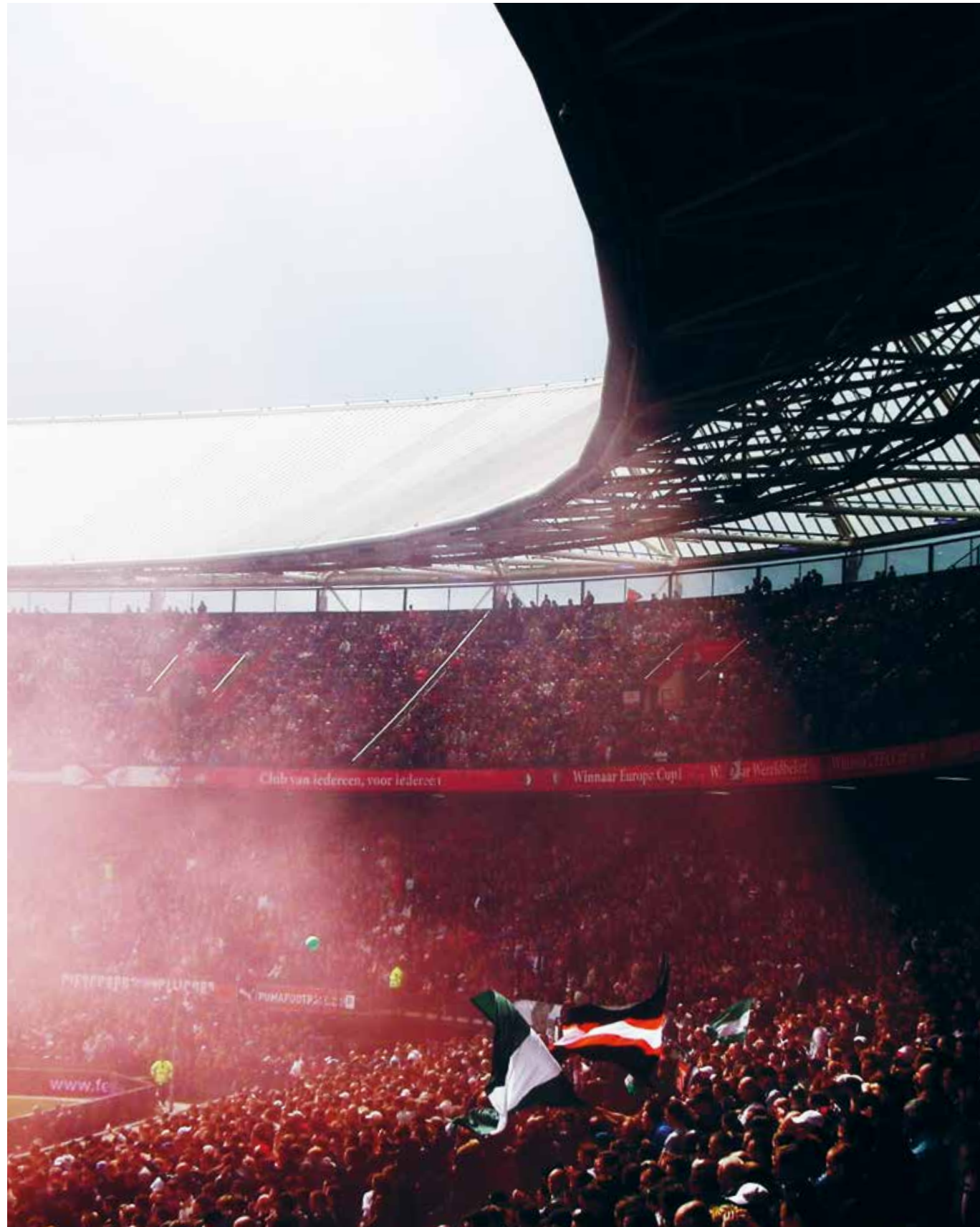
Spelerstunnel	126
Grasmat	132
Lichtmasten	136
Kuipstoeltjes	144
Overkapping	146

6. We houden van die club 153

Avondwedstrijden	154
Sfeeracties	160
Kunst in De Kuip	174
Huis dat niet vergeet	180

7. Ik zag hem duizend keren 189

Winter wonderland	191
Imperfecties	198
Bij nacht	206
Slotwoord	214
Vrienden van De Kuip	216

01

ONZE KUIP

DIT IS DE KUIP

1.1 ICOON AAN DE MAAS

Wanneer Puck van Heel – aanvoerder en boegbeeld van Feyenoord – in 1935 de eerste paal in de zompige grond van de wijk IJsselmonde jaagt, kan hij nog niet vermoeden het startsein te hebben gegeven aan wat voor velen als hun huis zal gaan voelen. Eerder zal hij opgelucht zijn dat werklui de andere 578 palen voor hun rekening nemen.

Vandaag de dag valt het nauwelijks voor te stellen, maar bouwbedrijf Van Eesteren heeft daarna slechts tien maanden nodig om de kolossale klus te klaren. Het stadion wordt zo rap uit de grond gestampt, dat de gemeente nog geen tijd heeft gevonden er een weg naartoe aan te leggen. De housewarming laat derhalve op zich wachten.

Als het lintje eenmaal is doorgesneden, kruipt het stadion al snel in de harten van het volk. Wat het gebouw zo bijzonder maakt zijn de overhangende tribunedelen. Een bouwkundig idee opgedaan op Highbury, ooit de thuisbasis van Arsenal, en verder tot leven gewekt door een verdwaalde tekening van het honkbalstadion van de New York Yankees. Door de ringen een ovale vorm mee te geven, krijgt het stadion de bijnaam waar het nooit meer vanaf zal komen: *De Kuip*. De vergelijking met een badtobbe is treffend gevonden. Helemaal omdat het water van de Maas op een steenworp afstand tegen de kade klotst. Sinds de opening is het stadion grotendeels hetzelfde gebleven. Links en rechts zijn wat kleine aanpassinkjes gedaan, zoals

in elk huis wel eens een nieuw gordijntje wordt opgehangen. Maar dat is het. Alleen de houten banken gingen eruit, om te worden vervangen door kunststof kuipstoeltjes. En door het oprukkende hooliganisme werden er hoge hekken geplaatst en verdwenen glazen accenten uit het zicht. Niet al te grote ingrepen. Totdat halverwege de jaren negentig wordt besloten de boel wat grondiger aan te pakken. Na veel wikken en wegen, dat wel. Een enkele keer ontsnapt het stadion zelfs ternauwernood aan de sloophamer. Maar uiteindelijk wordt gekozen voor grootschalige renovatie, dat in officiële stukken ook wel wordt aangeduid met het chique woord 'revitalisering'. Rotterdamers houden het echter gewoon op 'verbouwen'. In 1994 wordt de megaklus op een weergalozige wijze uitgevoerd. In een stad die weet wat wederopbouw betekent. Wiens horizon niet voor niets bestaat uit kranen en schoorstenen. Onder de moordende druk van naderende concerten en een nieuw voetbalseizoen wordt het stadion gestript, afgebroken en weer opgebouwd. Zonder oponthoud wordt er in ploegendiensten gewerkt. Een zomer lang. De bouwvak schiet er voor de mannen noodgedwongen bij in. En voordat Rotterdam het goed en wel in de gaten heeft, zit het karwei er op. Al kan het zijn dat de eerste bezoekers naar binnen lopen met beton aan de schoenen.

De renovatie zorgt ervoor dat De Kuip weer mee kan in de vaart der modernisering. Horecapunten, toiletten en achterstallig onderhoud worden aangepakt. Een ruim drie meter diepe gracht vervangt de metershoge hekken. Er verschijnen business units en het hele stadion wordt voorzien van nieuwe frisse stoeltjes. Meest in het oog springend is de grote stalen kapconstructie, die het merendeel van de 51.117

Het stadion wordt zo rap uit de grond gestampt, dat de gemeente nog geen tijd heeft gevonden er een weg naartoe aan te leggen.

plaatsen droog moet gaan houden. En tot slot verschijnt het fonkelende, van glas opgetrokken Maasgebouw, dat dienst gaat doen als nieuw kloppend hart van de Feyenoord organisatie. In nog geen vijf maanden heeft het stadion een metamorfose ondergaan die zijn weerga niet kent. Er is niets dat niet lijkt te zijn aangeraakt. Het ruikt er nieuw. Het oogt anders. Maar het voelt hetzelfde.

De Kuip is De Kuip gebleven.

02

GA JE MEE
NAAR HET
STADION

STADIONLETTERS

2.4 ICONISCHE LETTERS

De Kuip mag dan een grotere naamsbekendheid genieten, de originele naam staat in niet te missen letters voor het stadion geparkeerd: 'stadion feyenoord'

Een naam zo simplistisch gekozen, dat het vanzelf briljant wordt. Hoe noem je het stadion dat op de grens van de wijk Feijenoord wordt gebouwd en de gelijknamige voetbalclub als vaste bespeler krijgt? Precies. Waarom ver zoeken als het antwoord onder je neus ligt. Dat de volksmond het stadion nadien tot 'De Kuip' heeft gedoopt, is op zich niet zo vreemd. Met zijn ovale vorm kan je moeilijk zeggen dat het op een blokkendoos lijkt. En Rotterdammers noemen het beestje graag bij de naam. De lettering van de originele naam is beeldbepalend voor het voorplein. Prominent zichtbaar en qua uitstraling al even iconisch als het stadion zelf. Beide vormgegeven uit gehard staal en voorzien van hetzelfde strakke lijnenspel. Als een feilloos uitgevoerd een-tweetje. Buitengewoon fotogeniek bovendien. Hier geen neonlicht, kleurrijk bestickerde spaanplaat of een artistiek likje verf, maar een metalen frame met bouten, moeren en stevige lasnaden. Alles robuust en neergezet voor de

eeuwigheid. Vertrouwd hangend tussen twee puntige pilaren en uitgevoerd in wit geverfde letters die ooit smetteloos waren, maar in de tijd zijn aangetast door de schoorstenen van Pernis. Het stadionbord is als het ware een stilleven. De schoonheid zit in de details. Zo staan de letters klassiek geschreven tussen twee metalen lijntjes. Als een keurige regel in een schoolschrift. In een karakteristieke stijl bovendien. Tijdloos. Neem alleen al de letter f, waarbij de bovenste dwarsligger korter is dan de onderste. En de y lijkt er tussen gepropt omdat de onderste regel geen uitschieters toestaat. Sowieso is de aanwezigheid van de letter y opvallend, omdat het bouwwerk officieel *Stadion Feijenoord* heet. Met een lange ij dus. Een historisch missertje van de lettersnijder. Al even intrigerend is dat niemand zich ooit druk heeft gemaakt om het schoonheidsfoutje. Men vond het wel best. Laat maar staan joh. Maar het mooiste is de manier waarop de stadionnaam staat geschreven. Geen schreeuwende blokletters, maar verfijnd en zonder opsmuk. Daarmee duidelijk en aangenaam tegelijk. Als het naamplaatje aan je voordeur dat meteen het gevoel van thuiskomen oproept. Daar waar je geliefde in de deuropening staat te wachten.

'stadion feyenoord'. Wanneer een stadionbord even vertrouwd aanvoelt als je eigen huis, mag dat worden bestempeld als een hoogstandje. Het is de architectonische handtekening onder een perfect werkstuk.

BUITENTRAPPEN

3.2 VERLANGEN WINT VAN VERZURING

Van een afstandje zijn ze al duidelijk zichtbaar. De open trappenhuizen aan de buitenzijde van De Kuip. Tweeëntwintig kolossen van staal en beton die de mensen naar boven brengen. Als de levensaders van het stadion, waar het Feyenoordbloed letterlijk doorheen stroomt.

Wat de buitentrappen zo bijzonder maakt is dat ze heel vernuftig in de stadionstructuur zijn aangebracht. Als je goed kijkt zie je dat elk trappenhuis bestaat uit twee in elkaar gevlochten trappen. Ieder in een eigen kleur bovendien. De rode brengt supporters naar de tweede ring, terwijl de tegengestelde witte bovenin de eerste ring uitkomt. Door de verstrengeling lijken er minder trappen aanwezig dan in

werkelijkheid het geval is. En door het open karakter kan je mooi een glimp opvangen van de bedrijvigheid in het stadion. Ook als je nog niet binnen bent. Hoe meer mensen de trappen bevolken, hoe meer je het idee krijgt dat je moet opschieten. De buitentrappen zijn de enige stadiononderdelen die in de clubkleuren van Feyenoord dragen. Voor de rest blijft het een trap natuurlijk. Als je slecht ter been bent is het aan te bevelen een lager plekje op te zoeken. Maar toch, het mag dan een gortdroge alledaagsheid zijn, het heeft ook iets hartverwarmends om supporters gezamenlijk zich een weg naar de nok te zien banen. De een wat fitter dan de ander. Trap op, hoekje om, weer een trap op. Er lijkt geen eind aan te komen. Sommigen zijn halverwege buiten adem en blazen even uit, terwijl ze onderwijl van de zon genieten. Anderen klampen zich steeds meer vast aan de stalen reling en hijsen zich omhoog. Naarmate zij hoger komen, zien zij beneden krioelende supporters die allemaal op weg zijn naar hun eigen plek. De laatste treden zijn het zwaarst. De benen zijn inmiddels helemaal volgelopen. Maar de verzuring verliest van het verlangen. Bijna boven. Bijna op de overloop met die godvergeten deur. Nog even en we lopen het vak op.